

Plansamarbeidet for kollektivknutepunktet Oslo S

26. september 2025

Carina Holm Thorvaldsen

Enhetsleder egne planer indre by
med Fjordbyen

Plan- og bygningsetaten

Hist or ikk

Plan- og bygningsetaten,
Bymiljøetaten,
Vann- og avløpsetaten,
Eiendoms- og byfornyelsesetaten

Ruter#

- ▶ Etablert 2011 som en oppfølging av Områdeprogram Oslo S
 - Styringsgruppe og arbeidsgruppe
- ▶ 2013: rapporten «Utvikling av kollektivknutepunktet Oslo S»
 - anbefalte å videreføre Plansamarbeidets styringsgruppe som et samarbeidsforum mellom kommunale og statlige aktører. Møttes i perioden 2013 til 2020.
- ▶ Plansamarbeidet stoppet opp under korona, men PBE initierte re-etablering høsten 2022.
- ▶ Det ble enighet om et mandat for Plansamarbeidet 30.11.2022

Statens vegvesen

Mandat godkjent 30.11.2022

Mandat for Plansamarbeidet Oslo S

Formål

Formålet med Plansamarbeidet Oslo S er å få et forum hvor statlige og kommunale aktører kan diskutere og koordinere plan- og gjennomføringsarbeidet innenfor Oslo S-området på direktørnivå. Det er avgjørende at stat og kommune har felles målsettinger i en koordinert fremdrift for å kunne gjøre de riktige bestillingene til etatene og til samarbeidet mellom kommunen og statlige aktører. Løsningene for å nå målene må forankres i alle berørte miljøer. På denne måten kan man lettere få tatt viktige avgjørelser for å komme videre i plan- og gjennomføringsarbeidet innenfor området for Norges største knutepunkt. Gruppen skal sammen følge opp politisk vedtatte planer og føringer innenfor Oslo S-området.

Organisering, møtefrekvens og dokumenthåndtering

Plansamarbeidet Oslo S er et selvstendig samarbeidsorgan som ikke er underlagt den eksisterende kommunale organisasjonsstrukturen. PBE leder og organiserer Plansamarbeidet Oslo S. Alle deltakere, både statlige og kommunale, har mulighet til å spille inn saker til møteagenda.

Plansamarbeidet kan nedsette prosjektgrupper etter behov. Det er Plansamarbeidet som bestiller arbeid fra prosjektgruppene, og eksempler på slikt arbeid kan være felles utredninger, mulighetsstudier, grunnlag for planarbeid og diskusjonsgrunnlag til møter i Plansamarbeidet.

Hver aktør stiller med maksimalt 2 deltakere. Minst en av personene skal ha myndighet til å ta beslutninger på vegne av sin etat/organisasjon.

Oslo

Hist orikk forts. - 2023

- ▶ Månedlige møter i 2023 med et stort engasjement for en god utvikling av kollektivknutepunktet Oslo S. Alle deltakere orienterte om pågående arbeid. Private utviklere ble invitert til å presentere seg og sine prosjekter.
- ▶ Enighet om å utarbeide en mulighetsstudie for Oslo bussterminal
 - Nedsatte prosjektgruppe i tråd med mandatet
 - Tidkrevende å bli enig om fordeling av kostnader – fikk tilskudd av belønningsmidlene
 - Resulterte i en konsulentrapport uten felles anbefaling, men det ga noen svar likevel
- ▶ BYM fikk bestilling på reguleringsarbeid fra MOS, SVV hadde ikke tilsvarende bestilling fra departementet
 - Samarbeid mellom SVV og BYM startet opp, men kommunen og staten hadde ulik forståelse av hvilke økonomiske forpliktelser kap.3 i Byvekstavtalen medførte.

Hist orikk forts. - 2024

- ▶ 14.06.2024 sendte SVV et brev om bl.a Byvekstavtalens kap.3, manglende bestilling på ombygging av riksveiene og at alt videre samarbeid måtte bygge på en intensjonsavtale.
- ▶ Det tok ca 1 år å få på plass en avtale for Plansamarbeidet. Mandatet er fortsatt vedlegg til avtalen.
- ▶ Plansamarbeidet avholdt et vellykket felles fagseminar

Historikk / status 2025

- ▶ SVV og BYM kom til enighet om en avtale i januar 2025 om å etablere et felles kunnskapsgrunnlag og utforske mulighetsrommet i forkant av reguleringsprosessen
- ▶ Ny avtale for Plansamarbeidet kom på plass i mai 2024. Mandatet er fortsatt vedlegg til avtalen.
 - Enighet om at det skulle etableres felles visjon og mål
 - Etablert en ny saksforberedende ressursgruppe som Plansamarbeidet bestiller arbeid fra.
 - Det skal lages et årlig arbeidsprogram med møtetidspunkt og oppgaver

Møter	Oppgaver (P)	Status
Møte 1/2025	P0 – Arbeidsprogram 2025	Bestilt 07.04.2025 Utført 03.06.2025
	P1 – Visjon og mål	Bestilt 07.04.2025 Utført 28.08.2025
Møte 2/2025	P2 – Prosjektoversikt med etappevis utvikling	Bestilt 03.06.2025 Igangsatt
	P3 – Arena for samarbeid om strakstiltak	Bestilt 03.06.2025
Møte 3/2025		
Møte 4/2025	P5 – Oslo bussterminal (oppfølging OBT-rapport 24)	Forslag – ikke bestilt
Møte 5/2025		

Oslo S – byens hjerte

Oslo S-området er Norges viktigste kollektivkollektivknutepunkt og skal være velfungerende, attraktivt og bærekraftig. Byområdet skal i kraft av sin sentrale lokalisering i bykjernen og sterke profil som internasjonal arena være en inkluderende møteplass.

Godkjent i Plansamarbeidet 28.08.25

Mål 1: Miljø og klima

- a) Kollektivknutepunktet skal bidra til å nå nullvekstmålet for byområdet.
- b) Miljø og klima skal være premissgivere i valg av løsninger for bygninger, gater og byrom.
- c) Området skal utvikles til å bli mer klimarobust, blant annet med løsninger for å håndtere overvann og urban flom.

Mål 2: Kapasitet og framkommelighet

- a) Kollektivknutepunktet Oslo S skal utvikles i takt med regional utvikling av kollektivtilbudet i Oslo-regionen.
- b) Framkommelighet for gående, syklende, buss og trikk skal prioriteres i vei- og gatenettet rundt Oslo S.
- c) Kapasiteten på plattformer og stasjoner skal utnyttes best mulig med atkomster med høy kvalitet og god framkommelighet.

Mål 3: Fleksibilitet

- a) Kollektivknutepunktet skal ha fleksibilitet til å sikre langsiktig behov for kollektivtrafikken. Handlingsrommet for senere kapasitetsøkning i kollektivtrafikken og utvikling av gode gater, byrom og blågrønn struktur skal i minst mulig grad begrenses.
- b) Kollektivknutepunktet skal utformes med robuste løsninger og tilrettelegges for god håndtering av avvikssituasjoner, der bussframkommelighet prioriteres.

Mål 4: Sikkerhet og beredskap

- a) Muligheten for, og konsekvensene av, uønskede hendelser skal motvirkes.
- b) Kollektivknutepunktet skal ivareta behov knyttet til beredskap, krisehåndtering og evakuering.

Mål 5: Attraktivitet og trygghet

- a) Byområdet skal være trafiksikkert og attraktivt med høy arkitektonisk kvalitet, ha god lesbarhet og oppleves som oversiktlig og trygt for alle.
- b) Kollektivknutepunktet Oslo S skal være tilgjengelig for alle, uavhengig av funksjonsevne.
- c) Det skal legges til rette for korte gangavstander og intuitive gangforbindelser mellom ulike transportformer.
- d) Byrommene skal invitere til opphold og aktivitet.

Mål 6: Byutvikling

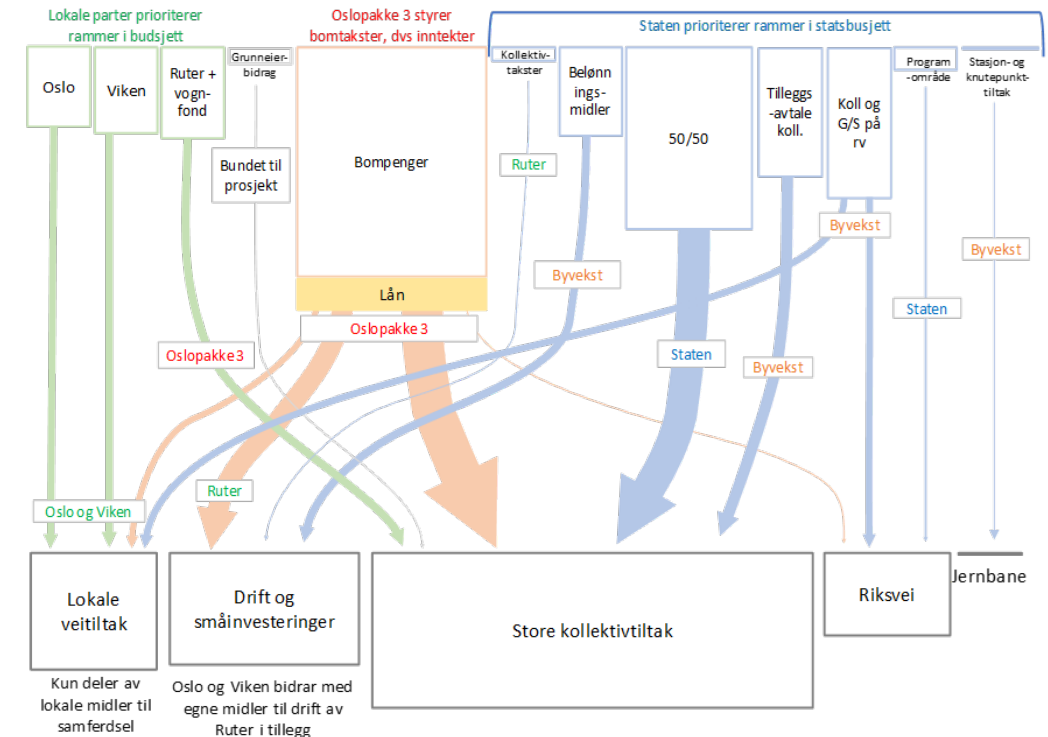
- a) Kollektivknutepunktet skal integreres i den omkringliggende byen og bygge opp under ønsket byutvikling.
- b) Området skal utvikles med høy arealutnyttelse og bebyggelse som bidrar til at persontransporten kan skje med kollektivtransport, sykling og gåing.
- c) Bebyggelsen skal bidra til å danne gode byrom. Funksjoner i første etasjer skal aktivisere og støtte opp under tilgrensende gater og byrom.
- d) Utviklingen skal bidra til sosial bærekraft og gode nabolag i byområdet.
- e) Sporområdets, veisystemets og bussterminalens barrierevirkning skal reduseres.
- f) Akerselvaallmenningen skal etableres som et mest mulig åpent byrom nord for sporområdet, og gi mulighet for gjenåpning av elva.

Mål 7: Gjennomførbarhet

- a) Det skal legges til rette for en trinnvis utvikling av kollektivknutepunktet.
- b) Utvikling av kollektivknutepunktet må ta utgangspunkt i teknisk og økonomisk gjennomførbarhet, inkludert fremtidig drift og vedlikehold.
- c) Tiltak i kollektivknutepunktet må ikke medføre uforholdsmessige store driftsforstyrrelser for togtrafikken eller øvrig kollektivtrafikk.

Refleksjoner

- ❖ Felles ansvar for møtene og oppgavene – ikke bare sekretariatets
- ❖ Riktig ledernivå må stille, og det må samarbeides mellom møtene
- ❖ Kobling mot byvekstavtaleinstituttet er krevende
- ❖ Felles visjon og mål har en stor verdi
- ❖ Enighet om behov for etappevis utvikling

Refleksjoner

- ▶ Springende forventninger til Plansamarbeidet
- ▶ Større koordinerings- og gjennomføringsbehov enn Plansamarbeidet kan fylle
- ▶ Mange behov i området som handler om sosiale forhold
- ▶ Hvordan utnytte utviklere som en ressurs?
- ▶ Helt avhengig av politisk innsats fra stat og kommune, og å få de store infrastrukturprosjektene inn til NTP og Oslopakken

Takk for oppmerksomheten!

